

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål AE

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor antallet af tvangsudsættelser af lejere er steget uafbrudt fra 2002 og i løbet af 2009? Og er ministeren tilfreds med denne uafbrudte og fortsatte stigning?”

Samrådsspørgsmål AF

”Hvilke initiativer vil ministeren tage, for at få nedbragt antallet af tvangsudsættelser hurtigst muligt?”

Samrådsspørgsmål AG

”Mener ministeren, at den nye lov, som trådte i kraft 1. juli 2009 og som skulle forhindre tvangsudsættelser, er en succes, når procentandelen af udsættelsessager, der ender med effektiv tvangsudsættelse, er steget? Og mener ministeren, at den nye lov er tilstrækkelig til at vende udviklingen og nedbringe antallet af tvangsudsættelser?”

Samrådsspørgsmål AH

”Er ministeren enig i hovedkonklusionen i SFI rapporten ”Hvorfor lejere bliver sat ud af deres bolig – og konsekvenserne af en udsættelse” (2008), om at en medvirkende forklaring på, at antallet af udsættelser er steget i perioden 2002-06, skyldes at lavindkomstgruppen i Danmark er blevet større under den nuværende regering?”

Samrådsspørgsmål AI

”Er ministeren enig i, at statistikken for antallet af effektive tvangsudsættelser kun er toppen af isbjerget, fordi der blandt de lejere, som der påbegyndes en fogsagsag imod, er mange, som flytter selv forinden, for at undgå den magtesløse oplevelse ved at blive tvangsudsat af sit hjem? Og er ministeren enig i, at dette er endnu et vidnesbyrd om, at flere og flere danskere ikke har råd til at betale deres husleje?”

Svar

Indledning

De fem spørgsmål hænger tæt sammen, og jeg vil derfor besvare dem under ét.

Om årsager til stigningen i antallet af udsættelser (Spm. AE)

Det siger sig selv, at jeg *ikke* er tilfreds med, at antallet af lejere, der bliver sat ud, er vokset i hele perioden 2002 til 2009.

Jeg er derfor også glad for, at der i løbet af 2009 synes at være sket en vending i udviklingen. I 1. halvår steg antallet med knap 9 pct. Men i 2. halvår faldt antallet – på trods af de økonomiske konjunkturer – med knap 1 pct. Ikke noget voldsomt fald, men alligevel så markant i forhold til udviklingen i 1. halvår at vi måske her ser de det første tegn på, at de nye tiltag, der trådte i kraft i juni 2009, virker. Det er imidlertid endnu for tidligt at sige noget om, om tiltagene har været tilstrækkelige til *virkelig* at knække kurven.

Der findes ikke nogen simpel forklaring på, at lejere bliver sat ud af deres bolig. Der er tale om et komplekst fænomen, hvor flere forhold typisk spiller sammen.

Udsatte lejere har typisk en lavere disponibel indkomst end andre lejere. Men selve indkomstkilden er uden betydning for en lejers risiko for at blive sat ud af sin bolig. Omkring 40 procent af de lejere, der bliver sat ud, har lønindkomst.

Udsatte lejere har en gæld, der er væsentligt højere end andre lejere og en gældsudvikling, som er kraftigere end hos lejere generelt. Desuden bruger udsatte lejere en forholdsvis stor andel af deres indkomst til husleje.

Vi ved også, at en meget stor del af de lejere, der bliver sat ud, oplever, at de har svært ved at administrere deres egen økonomi.

Den betydning, som alle disse forhold har for risikoen for udsættelse, bliver forstærket, hvis lejeren mister sit job, oplever ændringer i familiemæssige forhold, har misbrugsproblemer eller en psykisk lidelse.

Og når problemerne er komplekse, tror jeg også, at spørgeren skal lade være med at drømme om en simpel løsning. Det findes ikke. Tværtimod skal vi sætte ind på mange fronter for at få nedbragt antallet af udsættelser.

Om lavindkomstgruppen (Spm. AH)

Indkomstforholdene spiller selvsagt en vigtig rolle. Og det er jo klart, at det – alt andet lige – er nemmere at betale sin husleje med en høj indkomst end af en lav indkomst.

Finansministeriet har netop udsendt en analyse af indkomstudviklingen og –fordelingen i Danmark i perioden fra 2002 til 2007. Det fremgår heraf, at de disponible realindkomster er steget for alle indkomstgrupper – og det gælder altså også lavindkomstgrupperne. For lavindkomstgruppen er den *gennemsnitlige* disponible indkomst desuden vokset i stort set samme takt som den gennemsnitlige indkomst i hele befolkningen.

Lavindkomstgruppen udgør desværre en stigende andel af befolkningen. Sådan har det faktisk været siden 1994, hvor regeringen som bekendt havde en helt anden farve end den nuværende.

Vi har ikke tal på udviklingen i antallet af udsættelser før regeringen trådte til. Det er derfor vanskeligt at konkludere, at der skulle være en helt entydig sammenhæng mellem lavindkomstgruppens størrelse og udviklingen i udsættelser. Jeg tror derfor, at vi skal holde os til, at udsættelser beror på mange faktorer, hvoraf husstandens indkomst naturligvis er én.

Om lejere som flytter før udsættelsen effektueres (Spm. AI)

Domstolsstyrelsens statistik viser, at antallet af afsluttede udsættelsessager er langt større end det antal sager, der ender med effektiv udsættelse. Det kan således konstateres, at der i en række af sagerne findes en løsning uden rettens medvirken. Nogle lejere får betalt restancen og bliver boende, andre finder selv en anden og billigere bolig eller flytter ind hos familie, venner og bekendte – vi ved ikke, hvor mange, der gør hvad.

Jeg synes derfor, at vi skal være varsomme med at konkludere alt for håndfast om denne gruppe.

De lejere, som vælger at fraflytte boligen før fogedforretningen effektueres, er selvfølgelig en del af udsættelsesproblematikken.

Og det vil være særdeles relevant at få en nærmere belysning af især de frivillige fraflytninger. Den kommende evaluering af den hidtidige indsats til imødegåelse af udsættelser af lejere, kommer derfor også til at indeholde en analyse af, hvad der sker med de personer, som vælger at fraflytte boligen, før udsættelsesforretningen finder sted.

Om tiltagene i 2009 (Spm. AG)

Når en sådan belysning foreligger, vil vi også meget gerne være i stand til at vurdere, om der er noget problem i udviklingen i forholdet mellem på den ene side ”afsluttede sager i alt” og på den anden side ”sager med effektiv udsættelse”.

Indtil da mener jeg ikke, at det er muligt – hverken for mig eller for andre – at kunne kommentere udviklingen i forholdet mellem de to grupper af sager på en kvalificeret måde.

Om den nye lov er en succes, og vil vise sig tilstrækkelig til at vende udviklingen i antallet af udsættelser af lejere, er det lidt for tidligt at udtale sig om. Men jeg mener som sagt i de seneste tal fra Domstolsstyrelsen at kunne se de første tegn på, at indsatsen virker.

Om det er rigtigt, får vi først fuldt afklaret, når resultaterne af den forskningsmæssige undersøgelse, som vi igangsætter inden udgangen af i år, foreligger. Målet hermed er at få en vurdering af effekten af den gennemførte indsats.

Om nye initiativer for at nedbringe antallet af udsættelser (Spm. AF)

Jeg glæder mig naturligvis over den positive udvikling, som kan konstateres i 2. halvår 2009. Men samtidig vil jeg også godt understrege, at jeg fortsat finder, at tallene er alt for høje.

Parallelt med den forskningsmæssige undersøgelse, som jeg allerede har henvist til flere gange, har jeg derfor igangsat et arbejde i ministeriet med henblik på at overveje nye tiltag.

Det er endnu for tidligt at sige noget om indholdet af disse, og om hvornår vi i givet fald vil kunne fremlægge nye tiltag for jer, men som jeg også tidligere har givet udtryk for, tror jeg, at det er vigtigt at fokusere på en tidlig indsats i stedet for at skulle ”reparere” på konsekvenserne af en udsættelse.

Kommunerne spiller en vigtig rolle i indsatsen mod udsættelser. Ministeriet har derfor kort tid efter vedtagelsen af lovændringerne sidste år udsendt et såkaldt ”orienteringsbrev” til alle kommuner, for at sikre, at kommunerne fik kendskab til de nye initiativer på området. Orienteringsbrevet indeholdt en nærmere beskrivelse af indsatsens seks initiativer.

Denne informationsindsats supplerer vi nu med yderligere vejledning til kommunerne. Jeg forventer, at vi inden sommerferien kan udsende en vejledning til kommunerne, hvor der er redegjort for alle de redskaber, kommunerne har til rådighed i sager om udsættelsestruede lejere.

Der er således flere initiativer på vej for at få nedbragt antallet af udsættelser af lejere.